

Plan Odnowy Miejscowości Turów na lata 2016-2023

Miasto i Gmina Ścinawa

Dolnośląskie Centrum Rozwoju Lokalnego s.c.

Spis treści

Wstęp	3
I. Położenie i charakterystyka miejscowości	4
1. Rys historyczny	4
2. Położenie	5
2. Sfera społeczna i gospodarcza	6
1. Ludność	6
2. Oświata	8
3. Infrastruktura społeczna	9
4. Infrastruktura techniczna	10
5. Działalność gospodarcza	11
II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	12
III. Analiza SWOT dla Turowa	14
IV. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną	17
V. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych	20
Spis tabel	23
Spis rysunków	23
Spis fotografii	23

Wstęp

Programowanie rozwoju to proces zachodzący na różnych poziomach polityki - zarówno tej lokalnej, jak i krajowej czy unijnej. Coraz częściej angażuje się w niego nie tylko urzędników, którzy ogólnie określają, co należy wykonać w danej jednostce, ale przede wszystkim mieszkańców. Są oni mobilizowani do uczestnictwa w procesie identyfikowania problemów lokalnych, zasobów oraz potrzeb. Nierzadko - dzięki rodzącemu się w ten sposób poczuciu odpowiedzialności za swoje otoczenie - przystępują do realizacji wspólnych projektów.

Koncepcja odnowy miejscowości (z naciskiem na obszary wiejskie) nie jest niczym nowym - w Niemczech i Austrii stosowano ją już w latach 70. ubiegłego wieku. Duży nacisk kładziono w niej na wykorzystanie lokalnych zasobów o charakterze materialnym, jak i niematerialnym (np. tradycje, zwyczaje).

Plany odnowy miejscowości składają się z kilku zasadniczych elementów. Pierwszym jest charakterystyka miejscowości, w której prezentuje się informacje dotyczące m.in. liczby mieszkańców, poziomu przedsiębiorczości, zasobów kulturowych i przyrodniczych oraz stanu infrastruktury technicznej. Drugi element to inwentaryzacja zasobów lokalnych w różnych kategoriach (np. infrastruktura społeczna, techniczna, zasoby kulturowe). Podobnie jak w większości dokumentów planistycznych, kolejnym etapem jest opracowanie analizy SWOT. Na podstawie usystematyzowanych w ten sposób danych przygotowuje się cele rozwojowe (in. priorytety) i podporządkowane im zadania do realizacji w kolejnych latach. Należy tu podkreślić, że wymieniane w Planie zadania nie mają jedynie charakteru infrastrukturalnego, ale obejmować powinny także projekty "miękkie", skoncentrowane na aktywizacji społeczności lokalnych.

I. Położenie i charakterystyka miejscowości

1. Rys historyczny

Pierwsze wzmianki o Turowie (niem. nazwa Thauer) pojawiają się w dokumencie z 1478 roku. Wówczas wieś nazywała się jeszcze Tauer. Pod koniec XVIII w. wieś była lennem biskupim należącym do rodu von Nostitz.

Do dzisiaj zachował się zespół folwarczny mieszczący się w zachodniej części wsi. W jego skład wchodzi: dom zarządcy, 2 stodoły, 3 obory i budynek wagi. Niegdyś pod folwark podlegały również niewielkie zabudowania usytuowane po drugiej stronie drogi. Obecnie teren ten stanowi własność Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Fot. 1 Zabudowania folwarczne w Turowie.

Źródło: fotografie własne.

Około 1900 r. powstał park otaczający neobarokowy pałac - część śląskich posiadłości króla Prus. W jego centralnej części usytuowano polanę widokową¹.

Poza zabudowaniami folwarku w Turowie znajdują się jeszcze 3 budynki wpisane do rejestru zabytków: budynek mieszkalny pod numerem 3, budynek mieszkalno-gospodarczy pod numerem 4 i budynek gospodarczy pod numerem 12, wszystkie z końca XIX wieku.

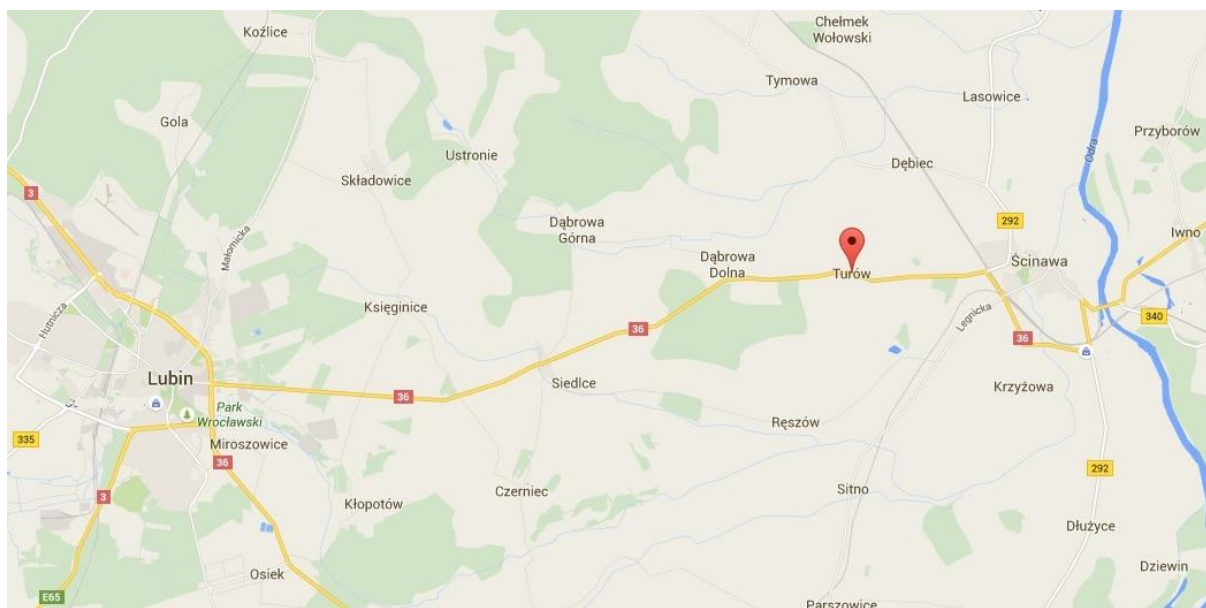
Miejscowość nie jest bogata w stanowiska archeologiczne, choć wyznaczono ich kilkanaście: ślady osadnictwa (średniowiecze, pradzieje), wczesnośredniowieczne osady i grodzisko, cmentarzyska ciałopalne.

¹ <http://scinawa.eu/gmina-scinawa/turow/>.

2. Położenie

Sołectwo Turów o powierzchni 344,06 ha leży w środkowej części gminy Ścinawa, w powiecie lubińskim. W poprzednim podziale administracyjnym wieś należała do województwa legnickiego.

Rys. 1 Położenie Turowa na tle Lubina i Ścinawy.

Źródło:

<https://www.google.pl/maps/place/Tur%C3%B3w/@51.4012273,16.3236761,12.25z/data=!4m5!3m4!1s0x470f7a4fa559d8bd:0xe6a10ed75dfc82a0!8m2!3d51.4140363!4d16.3804436>.

Turów leży w ciągu drogi krajowej nr 36. Od Lubina dzielą go ok. 13 km, od Prochowic - ok. 23 km, zaś od Ścinawy - ok. 4 km. Odległość do Wrocławia to ok. 75 km.

Prawie 80% powierzchni Turowa zajmują użytki rolne, z czego połowę stanowią gleby III klasy bonitacyjnej, a prawie 40% - gleby klasy IV. Wskaźnik lesistości wynosi 15,2%.².

² Plan urządzeniowo-rolny gminy Ścinawa, s. 30 i 37.

2. Sfera społeczna i gospodarcza

1. Ludność

Turów zamieszkiwało w 2015 r. 240 osób, przy czym liczba mieszkańców ulega spadkowi (o 5,9% od 2011 roku). W 2015 r. udział kobiet w strukturze ludnościowej sołectwa wynosił 48,8%. Na 100 mężczyzn przypada 95 kobiet. Ogólnie mieszkańcy Turowa stanowią ok. 2,4% mieszkańców całej gminy.

Tab. 1 Liczba mieszkańców Turowa na tle gminy (stan na dzień 31.12 każdego roku)

Miejscowość	2011	2012	2013	2014	2015
Turów	255	251	251	243	240
Gmina - ogółem	10332	10264	10108	9967	9932

Źródło: dane Urzędu Miasta i Gminy Ścinawa oraz *Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Ścinawa na lata 2015-2022*, s.6.

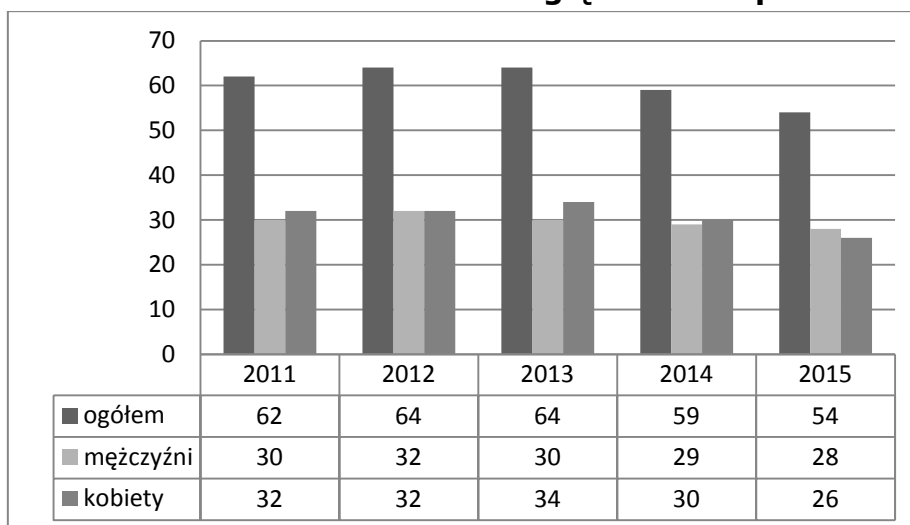
Tab. 2 Liczba mieszkańców Turowa w latach 2011-2015 z uwzględnieniem podziału na płeć.

	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
Ogółem	255	251	251	243	240
Mężczyźni	127	128	126	123	123
Kobiety	128	123	123	120	117

Źródło: dane z Urzędu Miasta i Gminy Ścinawa.

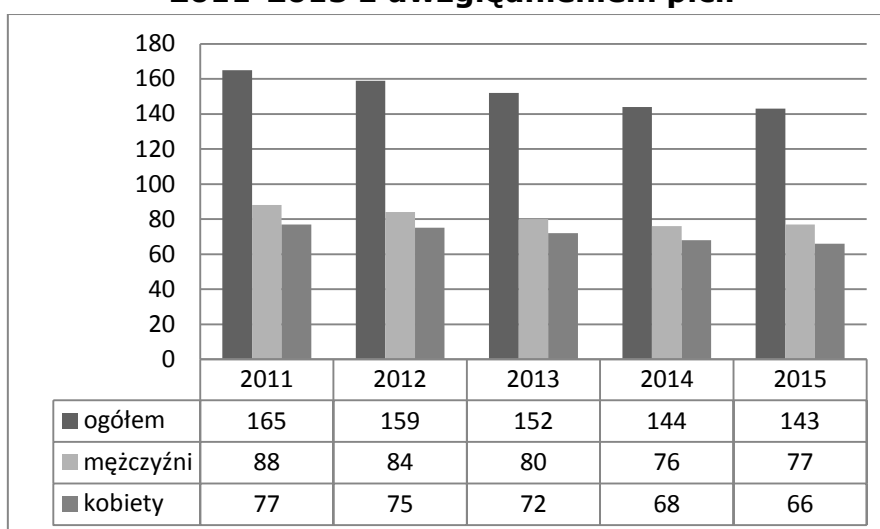
Największą część mieszkańców sołectwa stanowią osoby w wieku produkcyjnym (59,6%), choć liczebność tej grupy w latach 2011-2015 nieznacznie spadła (o 13,3%). W wieku przedprodukcyjnym jest 22,5% mieszkańców wsi i liczebność tej grupy również spadła (prawie o 13%). Osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 17,9% mieszkańców (w tym wypadku zauważyć można wyraźny wzrost liczby osób - o 54%), a dominują wśród nich kobiety (58,1% mieszkańców w tej grupie wiekowej). Tendencja polegająca na przewadze liczby osób w wieku produkcyjnym jest typowa dla całej gminy, natomiast w sołectwie więcej niż w całej gminie występuje osób w wieku przedprodukcyjnym (22,5% wobec 17,4% w gminie) oraz zbliżony udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców.

Rys. 2 Liczba mieszkańców Turowa w wieku przedprodukcyjnym w latach 2011-2015 z uwzględnieniem płci.

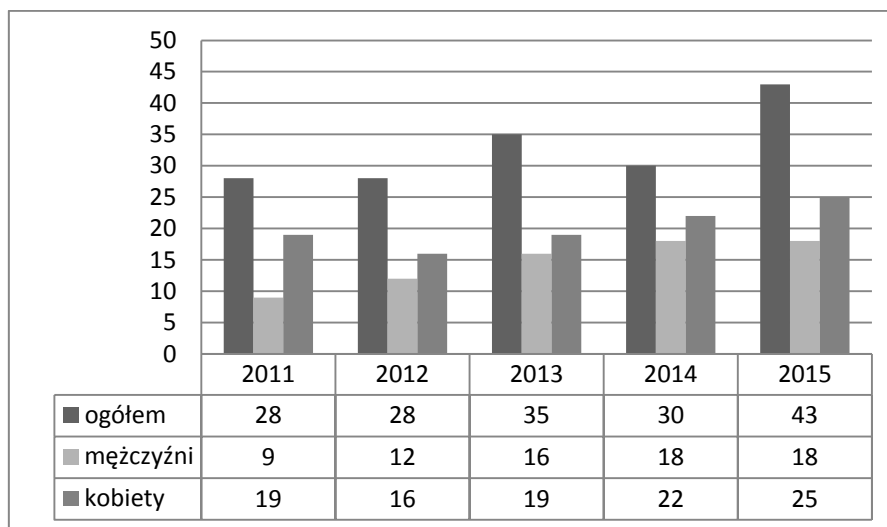
Źródło: dane z Urzędu Miasta i Gminy Ścinawa.

Rys. 3 Liczba mieszkańców Turowa w wieku produkcyjnym w latach 2011-2015 z uwzględnieniem płci.

Źródło: dane z Urzędu Miasta i Gminy Ścinawa.

Rys. 4 Liczba mieszkańców Turowa w wieku poprodukcyjnym w latach 2011-2015 z uwzględnieniem płci.

Źródło: dane z Urzędu Miasta i Gminy Ścinawa.

2. Oświata

Dzieci w wieku 3-5 lat z terenu sołectwa (i z całej gminy) mają zapewnioną opiekę w Przedszkolu Publicznym w Ścinawie, które posiada oddział przedszkolny w Zaborowie. Ze względu na to, że jest to jedyna placówka przedszkolna w gminie, wyznaczono kryteria przyjęć dzieci.

Dzieci w wieku szkolnym podlegają (zgodnie z granicami obwodów szkolnych) pod Szkołę Podstawową nr 3 w Ścinawie im. Bronisława Malinowskiego. Mają tam do dyspozycji 30 sal lekcyjnych, pracownię internetową, salę gimnastyczną, bibliotekę z czytelnią, świetlicę, stołówkę oraz kompleks sportowy (obejmujący boisko wielofunkcyjne do gier zespołowych, boiska do koszykówki i siatkówki, 100-metrową bieżnię i skocznię w dal). Średni wynik uzyskany w 2015 r. na sprawdzianie szóstoklasisty w tej szkole wynosi 63,3% i jest tylko o 0,5% niższy niż średni wynik dla całej gminy.

Po ukończeniu szkoły podstawowej uczniowie kontynuują naukę w Gimnazjum Publicznym w Ścinawie im. Mikołaja Kopernika. Uczniowie mogą uzyskać stypendium za dobre wyniki w nauce, sporcie lub za osiągnięcia artystyczne. Mają możliwość korzystania z szerokiej oferty zajęć pozalekcyjnych, niektórzy aktywnie działają w Szkolnym Klubie Wolontariatu "Prometeusz",

Szkolnym Klubie Euro-Gimnazjalista czy Szkolnym Klubie Miłośników Kultury. Uczniowie na egzaminie kończącym naukę w gimnazjum uzyskali wyniki nieco gorsze niż wynosi średnia dla całego powiatu, przy czym z przedmiotów humanistycznych i matematyczno-przyrodniczych różnice wahają się w przedziale 1-4%, natomiast w przypadku języka angielskiego na poziomie podstawowym wyniosła ona 7,7% na niekorzyść gminy.

3. Infrastruktura społeczna

Instytucją kultury działającą na terenie całej gminy jest Centrum Turystyki i Kultury w Ścinawie. Prowadzi ono działalność w nowym ośrodku w Ścinawie, a także w świetlicach wiejskich. W przypadku Turowa na świetlicę zagospodarowano część budynku mieszkalnego. Poza imprezami okolicznościowymi, organizowanymi przez mieszkańców wsi, co niedzielę odbywają się tu msze. Ponadto dla dzieci powstał plac zabaw, można także korzystać z boisk do piłki nożnej i siatkowej.

Fot. 2 Świetlica wiejska w Turowie.

Źródło: fotografia własna.

Mieszkańcy sołectwa korzystają z opieki zdrowotnej świadczonej przez Miejsko-Gminny Zespół Zakładów Opieki Podstawowej w Ścinawie i podlegający mu Wiejski Ośrodek Zdrowia w Tymowej. MGZZOP świadczy usługi w zakresie podstawowej i specjalistycznej (14 specjalności) opieki zdrowotnej, laboratorium diagnostycznego, rehabilitacji czy medycyny pracy. Najbliższa apteka znajduje się w Ścinawie, a szpital w Lubinie.

Wsparcia udziela Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ścinawie. Powodami przekazywania pomocy są ubóstwo (10 osób), niepełnosprawność (9 osób) i bezrobocie (8 osób).

Za bezpieczeństwo i porządek publiczny na terenie sołectwa odpowiada Komisariat Policji w Ścinawie. Mieszkańcy mogą korzystać z pomocy dzielnicowego z Rejonu XX Komendy Powiatowej Policji w Lubinie. Od 2012 r. nie zanotowano w Turowie żadnego przestępstwa.

Sołectwo Turów otrzymuje środki w ramach funduszu sołectkiego. Między 2010 a 2014 r. łączna kwota środków przeznaczonych na fundusz tego sołectwa wyniosła 49.637,88 zł, co stanowiło 5,2% środków finansowych przeznaczonych przez gminę na ten cel. Środki z funduszu sołectkiego wydatkowano na zakup kosiarki do trawy wraz z materiałami eksploatacyjnymi, zakup wyposażenia i opału do ogrzewania, remont świetlicy wiejskiej oraz organizację festynów.

4. Infrastruktura techniczna

Cała gmina została objęta nowym systemem gospodarki odpadami. Odpady segregowane są odbierane od mieszkańców Turowa raz w miesiącu, natomiast zmieszane - 2 razy. Podczas inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest w 2009 r. w Turowie stwierdzono występowanie 1340 m³ płyt eternitowych, co stanowi 2,9% wszystkich wyrobów zawierających azbest na terenie gminy.

Zaopatrzenie w ciepło mieszkańców sołectwa jest możliwe dzięki indywidualnym kotłowniom przydomowym. W miejscowości (oraz w ogóle w gminie) nie istnieje sieć gazowa. Zasilanie w energię elektryczną na terenie całej gminy odbywa się za pośrednictwem linii średniego napięcia 20 kV, wychodzących z Głównego Punktu Zasilania w Ścinawie.

Na terenie gminy Ścinawa funkcjonują 2 wodociągi grupowe, przy czym Turów obsługiwany jest przez wodociąg "Dziesław". Miejscowość nie jest podłączona do sieci kanalizacyjnej.

Turów położony jest wzdłuż drogi krajowej nr 36 - odcinek długości 1,1 km. Posiada ona nawierzchnię asfaltową, a stan techniczny należy ocenić jako

bardzo dobry. Wzdłuż niej został zbudowany chodnik. Droga gminna prowadząca z Turowa do Tymowej i Dębca posiada nawierzchnię asfaltową, natomiast drogi gminne gruntowe są utwardzone.

5. Działalność gospodarcza

Według Centralnej Ewidencji Informacji i Działalności Gospodarczej w Turowie zarejestrowanych jest 9 podmiotów gospodarczych. Funkcjonują one w sferach: naprawy i konserwacji urządzeń elektrycznych, budowlanej, zarządzania nieruchomościami, usług leśnych, medycznych, sprzedaży wyrobów tekstylnych i obuwniczych.

W 2014 r. w sołectwie mieszkało 7 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lubinie jako bezrobotni. Stanowiły one 2,9% wszystkich mieszkańców sołectwa i 4,9% osób w wieku produkcyjnym. Jeszcze w 2013 r. 12 mieszkańców Turowa pozostawało bez pracy.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Dla rozwoju miejscowości niezbędne jest posiadanie elementów, które stanowią jej przewagę konkurencyjną. Przy czym zasoby miejscowości to jej immanentne cechy, stałe elementy. Ich przewaga nad czynnikami zewnętrznymi wynika z faktu, że stanowią nieodłączną część danej miejscowości. Zasoby miejscowości należy rozpatrywać w sposób szeroki, z tego też względu obejmują takie elementy jak:

- zasoby przyrodnicze (m.in. krajobraz, wody, obszary chronione),
- dziedzictwo kulturowe (m.in. zabytki, zespoły artystyczne, lokalne zwyczaje, gwara),
- obiekty i tereny (m.in. tereny pod zabudowę mieszkaniową/przemysłową, tradycyjne obiekty gospodarskie, place),
- infrastruktura społeczna (m.in. domy kultury, biblioteki, świetlice),
- infrastruktura techniczna (m.in. drogi, sieć wodno-kanalizacyjna, ciepłownicza),
- gospodarka i rolnictwo (m.in. zakłady pracy, gospodarstwa rolne),
- kapitał społeczny i ludzki (m.in. organizacje pozarządowe, inicjatywy mieszkańców).

Wykorzystując przedstawiony powyżej sposób klasyfikowania zasobów miejscowości, dokonano również inwentaryzacji zasobów dla miejscowości Turów:

Zasoby przyrodnicze:

- park (dawniej przypałacowy),
- staw przy drodze krajowej nr 36.

Dziedzictwo kulturowe:

- obiekty zabytkowe, w tym zespół folwarczny,
- stanowiska archeologiczne.

Infrastruktura społeczna:

- plac zabaw dla dzieci,
- świetlica wiejska,
- boisko wiejskie.

Infrastruktura techniczna:

- wieś zelektryfikowana,
- sieć wodociągowa,
- dobry zasięg telefonii komórkowej,
- droga krajowa,
- chodnik przy drodze krajowej,
- drogi gminne w dobrym stanie.

Kapitał społeczny i ludzki:

- aktywni mieszkańcy, organizujący imprezy integracyjne.

III. Analiza SWOT dla Turowa

Analiza SWOT jest metodą pozyskiwania oraz porządkowania danych służących lepszemu poznaniu badanej jednostki. Jej wyniki są wykorzystywane do określania celów i zadań dla danej miejscowości. Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów wyznaczających badane zagadnienie i oznaczających:

- **S**trengths (mocne strony),
- **W**eaknesses (słabe strony),
- **O**pportunities (szanse),
- **T**hreats (zagrożenia).

Tab. 3 Schemat analizy SWOT.

		charakter oddziaływania czynnika	
		pozytywny	negatywny
miejsce występowania czynników	wewnętrzne	S silne strony	W słabe strony
	zewnętrzne	O szanse	T zagrożenia

Źródło: „Planowanie strategiczne. Poradnik dla pracowników administracji publicznej”.

Czynniki rozpatrywane w analizie SWOT dzielimy na: wewnętrzne - pozytywne i negatywne oraz zewnętrzne - pozytywne i negatywne.

Do czynników wewnętrznych pozytywnych (silne strony) zaliczymy te zasoby lub zjawiska, które służą rozwojowi miejscowości i na które wpływ ma bezpośrednio gmina poprzez swoje instytucje, władze samorządowe, jak i mieszkańców. Do czynników wewnętrznych negatywnych (słabe strony) zaliczymy braki lub zjawiska, które w różnym stopniu utrudniają i ograniczają możliwość rozwoju miejscowości. Na ich występowanie również bezpośredni wpływ ma gmina.

Czynniki zewnętrzne pozytywne (szanse) to zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju oraz osłabiają zagrożenia. Czynniki zewnętrzne negatywne (zagrożenia) – to wszystkie czynniki zewnętrzne, które postrzegamy jako bariery rozwoju jednostki, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. O ile możliwości kreowania mocnych stron i niwelowania słabych jest w zasięgu naszych możliwości – możemy podejmować określone decyzje, o tyle zarówno na szanse, jak i zagrożenia nie mamy wpływu - występują one w otoczeniu i na ich występowanie mają wpływ inne podmioty. Możemy je jednak wykorzystywać i dostosowywać się.

Mocne strony:

- bliskość i łatwy dojazd do Ścinawy i Lubina - ośrodków miejskich, pozwalających na dostęp do usług,
- świetlica wiejska,
- boisko sportowe,
- plac zabaw dla dzieci,
- podłączenie do sieci wodociągowej
- dobry stan techniczny dróg gminnych
- zatoka autobusowa.

Słabe strony:

- boisko sportowe oddalone od zabudowań, przez co zdarzają się przypadki dewastacji,
- duże prędkości pojazdów przejeżdżających przez wieś i duże natężenie ruchu,
- hałas drogowy,
- brak sieci kanalizacyjnej,
- duża odległość do przystanku autobusowego dla osób mieszkających w Turowie od strony Ścinawy.

Szanse:

- środki finansowe z funduszy unijnych na rozwój obszarów wiejskich,
- budowa drogi rowerowej w kierunku Ścinawy,

- organizacja zajęć dla mieszkańców, sprzyjająca integracji.

Zagrożenia:

- odpływ mieszkańców,
- obniżenie dochodów gminy,
- ograniczenie środków zewnętrznych na inwestycje infrastrukturalne.

IV. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną

Przedstawione poniżej kierunki rozwoju stanowią wypadkową zasobów, które posiada miejscowość Turów, oraz analizy słabych i mocnych stron. Wypracowane zostały przy współpracy z lokalną społecznością, w czasie konsultacji społecznych z mieszkańcami.

Priorytet 1.

POPRAWA STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Turów jest miejscowością o zadowalającym poziomie rozwoju infrastruktury drogowej. Duże znaczenie ma droga krajowa nr 36. Znajduje się ona w dobrym stanie, jednak niezbędne wydaje się podniesienie studzienek melioracyjnych. Największy problem stanowią one na zjeździe z drogi krajowej w kierunku Dębca oraz na wjeździe do Turowa od strony Ścinawy, gdzie w czasie ulewnych deszczy zalewana jest jezdnia. Ze względu na duże natężenie ruchu oraz nieprzestrzeganie przepisów związanych z dozwoloną prędkością, warto podjąć próby zamontowania w miejscowości fotoradaru.

Z punktu widzenia mieszkańców ważna jest budowa ścieżki rowerowej prowadzącej do Ścinawy. Odległość między miejscowościami jest mała, więc ścieżka zwiększyłaby bezpieczeństwo jadących do miasta rowerzystów (tym bardziej, że droga krajowa nr 36 odznacza się dużym natężeniem ruchu także ciężkich pojazdów).

Cała wieś powinna zostać skanalizowana. Ponadto należy oczyścić rowy melioracyjne. Problem stanowi staw przy drodze krajowej, jednak należy on do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Powinien on zostać ogrodzony.

Mieszkańcy wskazują, że ważne byłoby doświetlenie wsi zwłaszcza od wysokości budynku nr 15.

Z punktu widzenia wygody i możliwości dotarcia do przystanku autobusowego ważne jest przywrócenie przystanku w centralnej części wsi lub budowę zatoczki autobusowej na wjeździe do Turowa od strony Ścinawy. Wieś

jest dość rozciągnięta przestrzennie, dlatego dotarcie na przystanek autobusowy stanowi problem dla osób starszych czy dzieci mieszkających na przeciwnym końcu Turowa (od strony Ścinawy).

- 1) Podniesienie studzienek melioracyjnych przy DK 36.
- 2) Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż DK 36 do Ścinawy.
- 3) Budowa kanalizacji.
- 4) Oczyszczenie i ogrodzenie stawu przy DK 36.
- 5) Uzupełnienie oświetlenia we wsi.
- 6) Przeniesienie lub budowa zatoczki autobusowej.

Priorytet 2.

POPRAWA STOPNIA WYKORZYSTANIA INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ

Świetlica wiejska, z której korzystają mieszkańcy, wymaga jeszcze remontu. Powinien on objąć elewację, budowę nowych schodów, wymianę ogrzewania. Dzięki temu świetlica stałaby się miejscem organizacji zajęć dla dzieci i młodzieży w czasie ferii i wakacji, a także np. fitness dla dorosłych.

Ze względu na duże oddalenie od zabudowań boiska i placu zabaw, zdarzają się przypadki ich niszczenia. Z tego względu najlepszym rozwiązaniem wydaje się przeniesienie boiska i placu zabaw w pobliże świetlicy wiejskiej. Tak zagospodarowany teren wraz ze świetlicą stałby się centrum wsi i miejscem spotkań.

- 1) Remont świetlicy, obejmujący elewację, budowę nowych schodów, wymianę ogrzewania.
- 2) Organizacja zajęć dla mieszkańców w świetlicy wiejskiej.
- 3) Przeniesienie boiska i placu zabaw w pobliże świetlicy.

V. Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych

Harmonogram realizacji zadań inwestycyjnych uwzględnia okres obowiązywania Planu Odnowy Miejscowości oraz programy, na podstawie których gmina może ubiegać się o dofinansowanie projektów rozwojowych (zarówno programów krajowych, jak i zewnętrznych, ze szczególnym uwzględnieniem funduszy unijnych). Opracowanie harmonogramu oparto jednak w dużej mierze także na wynikach konsultacji społecznych, w czasie których sami mieszkańcy wskazywali zadania, jakie w najbliższych latach powinny zostać zrealizowane w miejscowości. W czasie spotkania konsultacyjnego otrzymali specjalny formularz analizy zasobów miejscowości, który ułatwiał wskazywanie przedsięwzięć o charakterze infrastrukturalnym, jak i "miękkim", służących rozwojowi więzi między członkami społeczności lokalnej. Określali również priorytetowość zadań, która przekłada się na to, czy zadanie jest pilne, czy też może zostać odłożone w czasie lub np. jego realizacja ma charakter warunkowy i uzależniona została tylko od możliwości pozyskania ewentualnych środków zewnętrznych.

Plan Odnowy Miejscowości Turów na lata 2016-2023

Dolnośląskie Centrum Rozwoju Lokalnego s.c.

Lp.	Tytuł projektu	Cel i przeznaczenie przedsięwzięcia	Szacunkowy koszt inwestycji	Lata realizacji	Możliwe źródła finansowania
PRIORYTET 1. MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ					
1.	Podniesienie studzienek melioracyjnych w DK 36	poprawa odwodnienia drogi, poprawa bezpieczeństwa	100 000,00 zł	2020-2023	środki unijne (np. PROW), środki GDDKiA, programy ministerialne
2.	Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż DK 36	poprawa bezpieczeństwa rowerzystów, ułatwienie dojazdu do Ścinawy, usprawnienie ruchu pojazdów na drodze	5 000 000,00 zł	2020-2023	środki unijne (np. PROW), środki własne gminy, programy ministerialne
3.	Budowa kanalizacji	poprawa stanu środowiska naturalnego, większy komfort życia, ograniczenie kosztów i uciążliwości (związanych np. z opróżnianiem zbiorników bezodpływowych)	1 000 000,00 zł	2017-2021	środki unijne (np. PROW), WFOŚiGW, środki własne gminy
4.	Oczyszczenie i ogrodzenie stawu przy DK 36	poprawa estetyki oraz bezpieczeństwa	100 000,00 zł	2019-2023	środki unijne (np. PROW), środki własne gminy, środki PTTK
5.	Uzupełnienie oświetlenia na wsi	poprawa bezpieczeństwa drogowego i publicznego poprzez instalację nowych punktów oświetleniowych wykorzystujących nowoczesne, energooszczędne technologie	60 000,00 zł	2019-2023	środki unijne (PROW, RPO WD 2014-2020), WFOŚiGW, środki własne gminy

Plan Odnowy Miejscowości Turów na lata 2016-2023

Dolnośląskie Centrum Rozwoju Lokalnego s.c.

6.	Przeniesienie lub budowa zatoczki autobusowej	poprawa bezpieczeństwa osób korzystających z komunikacji zbiorowej poprzez budowę zatoczki, ułatwienie dostępu do przystanku zwłaszcza dzieciom i osobom starszym przez stworzenie nowego w innej części wsi	350 000,00 zł	2022-2023	środki własne gminy
PRIORYTET 2. POPRAWA STANU INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ I ROZWÓJ INFRASTRUKTURY REKREACYJNO-WYPOCZYNKOWEJ					
7.	Remont świetlicy wiejskiej	poprawa estetyki przestrzeni publicznej przez remont elewacji, poprawa bezpieczeństwa osób korzystających z obiektu przez remont schodów wejściowych, stworzenie możliwości korzystania z obiektu o każdej porze roku poprzez instalację efektywnej sieci ogrzewania	100 000,00 zł	2016-2017	środki unijne (PROW), środki własne gminy, fundusz sołecki
8.	Organizacja zajęć dla mieszkańców w świetlicy	poprawa warunków nauki i rozwijania zainteresowań przez mieszkańców poprzez rozwój liczby oferowanych w świetlicy wiejskiej zajęć przy współpracy z "trzecim sektorem"	10 000,00 zł	2016-2023	środki unijne (PROW), środki własne gminy, fundusz sołecki, środki pozyskane przez ngo, środki fundacji korporacyjnych (np. PZU), środki ministerialne
9.	Przeniesienie boiska i placu zabaw w pobliże świetlicy	poprawa warunków zabawy dla dzieci poprzez modernizację placu zabaw, urozmaicenie możliwości zabawy, poprawa stanu technicznego i czystości obiektu poprzez jego ogrodzenie, umożliwienie spędzania czasu wolnego wspólnie przez dorosłych i dzieci, zapobieganie dewastacji obiektów	30 000,00 zł	2018-2020	środki unijne (PROW), środki własne gminy, fundusz sołecki, środki ministerialne

Spis tabel

Tab. 1 Liczba mieszkańców Turowa na tle gminy (stan na dzień 31.12 każdego roku)	6
Tab. 2 Liczba mieszkańców Turowa w latach 2011-2015	6
Tab. 3 Schemat analizy SWOT.	14

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie Turowa na tle Lubina i Ścinawy.	5
Rys. 2 Liczba mieszkańców Turowa w wieku przedprodukcyjnym.....	7
Rys. 3 Liczba mieszkańców Turowa w wieku produkcyjnym w latach 2011-2015 z uwzględnieniem płci.	7
Rys. 4 Liczba mieszkańców Turowa w wieku poprodukcyjnym w latach 2011-2015 z uwzględnieniem płci.....	8

Spis fotografii

Fot. 1 Zabudowania folwarczne w Turowie.....	4
Fot. 2 Świetlica wiejska w Turowie.....	9